

Kalastuslain kokonaisuudistus

Kalastusneuvos Eija Kirjavainen
MMM, kala- ja riistaosasto

HANKKEEN TAUSTA

- Kalastuslain kokonaisuudistus on Matti Vanhasen II-hallituksen ohjelmassa
- Hallitusohjelma:
 - Käynnistetään kalastuslain kokonaisuudistus, jossa huomioidaan erityisesti vaelluskaloihin liittyvä kokonaisuus sekä ammattikalastuksen toimintaedellytykset
- Kokonaisuudistus on mukana hallituksen strategia-asiakirjassa osana lainsäädäntösuunnitelmaa

HANKKEEN TAVOITTEET

selvittää kalastuslakiin (286/1982) liittyvät uudistustarpeet sekä tehdä ehdotus uudeksi kalastuslaiksi

Työryhmän tulee työssään kiinnittää erityistä huomiota

- kalastuksen sääntelyjärjestelmän selkeyteen ja kustannusvaikutusten kohtuullisuuteen;
- yhteiskunnan ja perustuslain muutoksista aiheutuneeseen tarpeeseen tarkistaa kalastuslain säännöksiä;
- uusimpaan kansainväliseen kalatalous- ja ympäristöoikeuteen sekä Euroopan yhteisön lainsäädäntöön ja ohjausjärjestelmiin;
- kalataloutta sivuavaan kansalliseen lainsäädäntöön;

 mmm.fi

- kalatalouselinkeinojen toimintaedellytysten turvaamiseen;
- kalastusharrastuksen toimintaedellytysten turvaamiseen;
- kalakantojen käytön kestävyys;
- vaelluskaloihin liittyvään kokonaisuuteen;
- kalavesien hoitotoiminnan järjestämiseen;
- eri toimijoiden tehtävien selkeyttämiseen ja heidän oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa määrittämiseen;
- kalatalouden rahoitusjärjestelmien selkeyttämiseen ja uudistamiseen alan toimintaedellytysten ja kehittämistoimien turvaamiseksi;
- päätöksenteon avoimuuteen ja riittävään tiedottamiseen;
- valvonnan järjestämiseen ja sen toimintaedellytysten turvaamiseen

 mmm.fi

Valmistelu

- Varsinainen työryhmä- ja jaostotyö käynnistyi vuoden 2009 alussa
- Välimietintö uudistusvaihtoehdoista vuoden loppuun mennessä
- Esitys kalastuslain uudistamiseksi 31.12.2010 mennessä
- HE uudeksi kalastuslaiksi vasta 2011 eduskuntavaalien jälkeen uudelle eduskunnalle
- Valvontajaoston työ kaksivaiheinen: valvoja koskevien pykälien saattaminen perustuslain mukaisiksi nopeutetussa aikataulussa
- Valmistelu vielä alkutekijöissään: muiden kuin valvontajaoston osalta valmiita pykälätekstejä ei juurikaan ole. Vuoden 2009 aikana käyty periaatekeskusteluja, kartoitettu mm. rahoitusvaihtoehtoja ja hahmoteltu kalastuslain tavoitteita.
- Välimietintö julkistettiin tammikuussa 19.1.2010 Turussa
- Erillisselvitykset:
 - Kalastuslainsäädännön uudistamisen peruskartoitus (valmis, prof. Hollo, OTM Minna Mättö)
 - Oikeusvertaileva (kalastuslaki eri maissa) (prof. Hollo)
 - Ylä-Lapin erilliskysymykset (tekeillä, OTL Juha Joonas)
 - Kalastuksen rooli nyky-yhteiskunnassa ja tulevaisuudessa (RKTL)
- - Kalastuksenhoitomaksuvarojen käytön yhteiskunnallinen vaikuttavuus (RKTL)
- - Kalastuskiintiöiden hallintaan liittyvä selvitys (KATTI)

TYÖRYHMÄ

Puheenjohtaja: ylijohtaja Pentti Lähteenoja

Varapuheenjohtaja: ylijohtaja Timo Kotkasaari

Tehtävät: Työryhmä ohjaa alaisuudessaan toimivien jaostojen työskentelyä sekä laatii jaostojen työstämistä esityksistä hallituksen esityksen uudeksi kalastuslaiksi. Työryhmä huolehtii jaostojen välisestä tehtäväjaosta. Toimikausi alkaa 27.11.2008 ja päättyy 31.12.2010. Välimietintö 31.12.2009

KALASTUSOIKEUS- JAOSTO

Puheenjohtaja:
Ylijohtaja Pentti
Lähteenoja

kalastusoikeus,
kalavesien hoito,
kalastuksen säätely ja
Tenjojen
sivuvesistösäädökset

ELINKEINOJAOSTO

Puheenjohtaja:
Kalastusneuvos Markku
Aro

kalatalouden elinkeinot
(ammattikalastus,
vesiviljely, kalanjalostus,
kalatuotteiden kauppa,
kalastusmatkailu)

RAHOITUSJAOSTO

Puheenjohtaja:
Kalastusneuvos
Eija Kirjavainen

kalatalouden
maksujärjestelmät ja
kalatalouden
edistämisen
kehittäminen

VALVONTAJAOSTO

Puheenjohtaja:
Hallitusneuvos

kalastuksen valvontaa
ja rangaituksia
koskevien säännösten
uudistaminen
Valvontasäännökset
voimassa olevaan
kalastuslakiin 30.09.09

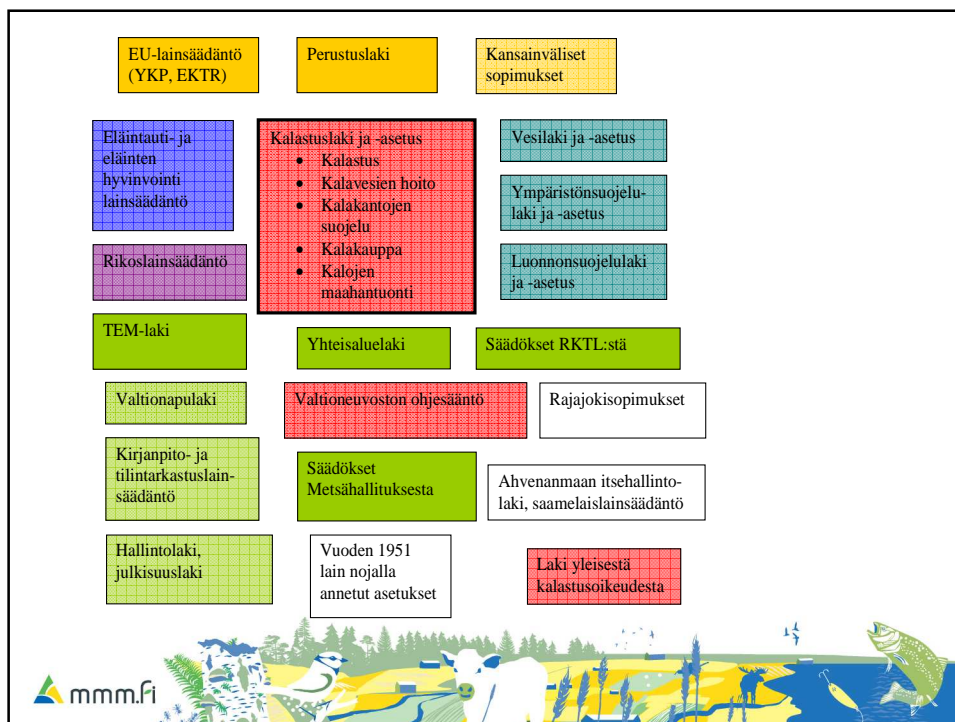

Haasteet

- Mistä asioista on ylipäänsä tarpeen säädellä kalastuslaissa? Onko kaikesta tarpeen säädellä? Millä säädösten tasolla? Mitä voi jättää ns. kalastusetiketin varaan?
- Miten suhde muuhun (ympäristö)lainsäädäntöön määritellään ja otetaan huomioon? Erityisesti YSL, LSL, VL
- Miten otetaan huomioon yhteisön lainsäädäntö kalastuslaissa? Mitkä asiat kalastuslakiin, mitkä muihin kalataloutta koskeviin kansallisiin säädöksiin?
- Kalastusrajoituksia koskevat päätökset:
 - Valtakunnallisuus ja sääntelyn selkeys vs. alueellisuus/paikallisuus ja sääntelyn hajanaisuus -> sopivan tasapainon löytäminen
 - tarvittaessa pystyttävä reagoimaan nopeasti ja alueellisesti
 - hallintopäätöksinä vai normeina? Mikä taho?

mmm.fi

mmm.fi

Haasteet

- Kalastuksen sääntely koskee suurta joukkoa ihmisiä. Miten saada aikaiseksi mahdollisimman selkeät, yksinkertaiset, kustannusvaikutuksiltaan kohtuulliset ja oikeudenmukaisiksi koetut säädökset?
- Mikä on kalastuksen rooli nyky-yhteiskunnassa ja millaisten intressitahojen välisiä suhteita ja ristiriitoja lainsäädännöllä on tarkoitus järjestää?
- Säännöt, joilla turvataan samanaikaisesti:
 - kalakantojen kestävä käyttö
 - kalakantojen monimuotoisuus
 - kalastusoikeuksien omistajien oikeudet
 - Elinkeinojen (ml. Ammattikalastajat, kalastusmatkailuyritykset, kalanjalostajat, kalakauppa) toimintaedellytykset
 - vapaa-ajankalastajien harrastusmahdollisuudet
- Asioiden tarkastelu kalavarojen, kalastajien ja kalastusoikeuden haltijoiden näkökulmasta
- Muutostyössä on myös osattava ennakoita. Jos lain uudistaminen kestää useita vuosia ja laki kirjoitetaan tämän päivän toimintaympäristöanalyysin pohjalle ilman ennakkointia, on laki jo vanhentunut, ennen kuin se edes astuu voimaan

Tavoitteena avoin valmistelu, laajassa yhteistyössä

- Hanketta voi seurata osoitteessa:
- www.mmm.fi/kalastuslaki
- Sivuilta löytyvät asettamiskirje, asettamismuistio sekä hankkeen käynnistysseminaarin esitelmät ja laajan ennakkokyselyn perusteella annetut lausunnot.
- Sivustoa päivitetään hankkeen etenemisen mukaan. Kaikki pöytäkirjat laitetaan nähtäville internettiin.
- Hankkeen sivuilla on mahdollisuus laittaa viestejä ministeriöön.
- Tavoitteena on pitää myös alueellisia kuulemistilaisuuksia.

Kiitos mielenkiinnosta !!
www.mmm.fi/kalastuslaki

